

Elk team beslist voor het begin van de bijeenkomst of gedurende de volgende sessie gewerkt gaat worden aan het open delen van eigen digitale leermaterialen, of het (her)gebruiken van open leermaterialen in de eigen cursus.

In deze sessie:

- Inventariseren de deelnemers welke onderwerpen uit de vorige sessie voor hun situatie van toepassing zijn (Wat is er allemaal op mijn situatie van toepassing?).
- En zoeken zij uit deze onderwerpen in hun specifieke situatie geoperationaliseerd moeten worden (Hoe moet dat dan precies worden ingevuld?).
- Vervolgens gaan zij, afhankelijk van hun situatie, aan de slag met: o het zoeken van materiaal voor het eigen vakgebied in de juiste repositories/zoekmachines en de keuzes die daarbij gemaakt moeten worden qua kwaliteit en auteursrecht (of het ondersteunen daarbij) o het weer (her)gebruiken van de gevonden materialen in het eigen onderwijs + arrangeren (evt auteurstools) o het delen van zelfgemaakt open materiaal (of het ondersteunen daarbij) in SURFsharekit of wikiwijs

Tijdens deze fase is ook het moment dat deelnemers zich kunnen verdiepen in instructiemateriaal rond SURFsharekit en edusources.

Doelen van deze bijeenkomst:

De deelnemer is in staat om open leermaterialen op de juiste wijze in te zetten in de (eigen) onderwijspraktijk, of dat proces te ondersteunen.

- a. De deelnemer is bekend met de processtappen maken, opslaan, delen/publiceren, verzamelen, zoeken, vinden, (her)gebruiken en toepassen.
- b. De deelnemer kan de voorgenoemde processtappen op de juiste wijze in de praktijk brengen, en daarbij gebruik maken van relevante tools en sources:
  1. Maken: auteurstools, zoals Wikiwijs maken, Office, Xerte of Articulate;
  2. Delen/publiceren: repository's, zoals wikiwijs, SURFsharekit, (juist inzetten CC licenties);
  3. Zoeken en vinden: generieke zoekmachines (zoals edusources), vakcollecties (zoals Europeana voor artistieke vakken), of specifieke formats (zoals YouTube voor AV of Slideshare voor presentaties).
- c. De deelnemer is bekend met de functies van de tool edusources en in staat deze functies te gebruiken voor het delen/publiceren, zoeken en vinden van leermaterialen.
- d. De deelnemer is in staat de kwaliteit van de open leermaterialen methodisch te beoordelen.
- e. De deelnemer past de regels van het auteursrecht en open licenties (cc-licenties) die van toepassing zijn op open leermaterialen op de juiste wijze toe.

Materialen

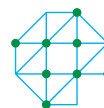
- PowerPointpresentatie
- De link naar de cc-licenties *Over de licenties - Creative Commons*
- Wikiwijs maken, Wikiwijs Maken - Wikiwijs
- Kwaliteitsmodel hbo-verpleegkunde in het kader van het delen van open delen materialen.
- Uploadformulier 'Vaktherapie' (Bijlage 1).
- Handleiding Invoeren in SURFsharekit
- Excelsheet met overzicht van Open Educational Resources: Open Educational Resources - Open en online onderwijs - Hanze Library Guides at Hanze University of Applied Sciences-Hanzehogeschool

Voorbereiding deelnemers

Lees de factsheet bij sessie 3 (bijlage 2).

Programma bijeenkomst (90 minuten)

Plenair introductie		
5 minuten	Check-in	Leg uit wat er in deze sessie gaat gebeuren en met welke opdracht de teams aan de slag gaan.
15 minuten	Mentimeter.com	Laat de deelnemers reflecteren op vorige de bijeenkomst en stel daarbij de volgende twee vragen: 1. Welke digitale bronnen herinner je je nog en waarvoor zou je ze kunnen gebruiken? Denk aan edusources, Edurep, Wikiwijs, etc. 2. Aan welke opdracht ga je werken? Uploaden, (of her-)gebruiken? Laat de deelnemers dit individueel invullen, niet per groep.
In groepen		
5 minuten	Introductie op de verkenningssessie	Geef de deelnemers een overzicht van de mogelijkheden van de verschillende platforms. Laat in elk geval één voorbeeld live zien.
15 minuten	Verkenningssessie + Padlet	Laat de teams zoeken of uploaden in edusources, Wikiwijs of andere bronnen, afhankelijk van hun opdracht. Laat ze hun bevindingen in een Padlet zetten die door de hele groep wordt gevuld. Een voorbeeld van een dergelijke wordt weergegeven in bijlage 3.
15 minuten	Bespreken padlet	Laat de teams vertellen wat ze hebben gevonden en wat ze ermee kunnen. Denk aan cc-licenties, ratings (door platform of gebruikers).
Pauze (10-15 minuten)		
10 minuten	PowerPoint	Geef een korte toelichting op de processtappen maken, opslaan, delen/publiceren, verzamelen, zoeken, vinden, (her)gebruiken en toepassen aan de hand van metadata, kwaliteitsmodellen en cc-licenties.
10 minuten	Individueel/in groepen	Laat de deelnemers het kwaliteitsmodel en/of het uploadformulier bekijken en, indien mogelijk, al toepassen op hun opdracht.
10 minuten	Presentatie	Laat de deelnemers hun bevindingen presenteren.
5 minuten	Check-uit	Geef een korte vooruitblik op fase 4, de voorbereiding op de presentaties tijdens de volgende sessie.

Uploadformulier voor leermateriaal Vaktherapie

Gegevens docent

Naam docent:

Mailadres:

Opleiding:

Toestemmingsverklaring:

☐ Hierbij verklaar ik dat alle auteurs van dit leermateriaal akkoord zijn met de plaatsing van het leermateriaal in SURFsharekit waardoor het zichtbaar wordt op het SURF Zoekportaal.

Gegevens leermateriaal

Auteur(s):

[Titel, voornaam, initialen, tussenvoegsel, achternaam]

Titel:

[kies voor een duidelijke titel: maak duidelijk in de titel wat er in het materiaal wordt behandeld. Voorbeelden:

Handleiding voor N=1 onderzoek

Studiehandleiding voor Praktijkgericht Onderzoek

Werkvorm voor het formuleren van een onderzoeksvraag]

Ondertitel:

[indien aanwezig]

Uitgever (organisatie):

[Naam van de uitgever of organisatie waar de publicatie verschenen is, meestal is dit de instelling zelf]

Plaats:

[Plaats waar het leermateriaal is gepubliceerd]

Publicatiejaar:

[De datum waarop het leermateriaal officieel is gepubliceerd. Het formaat van de datum moet JJJJ-MM-DD zijn.

De dag en maand zijn niet verplicht.]

Vakgebied:

[in te vullen door de informatiespecialist] (zie menu SURFsharekit)

Type:

[in te vullen door de informatiespecialist] = standaard "andersoortig materiaal"

Samenvatting:

[Beschrijf kort de inhoud van het leermateriaal. De eerste regels van de beschrijving worden meestal getoond als toelichting bij de titel. Juist die eerste regels moeten de gebruiker duidelijk maken of dit materiaal voor hem/haar geschikt is. Zorg dat in de samenvatting ook het niveau genoemd wordt: propedeuse, hoofdfase of afstudeerfase.]

Gebruiksrecht: Volgens afspraak kiezen we voor CC BY 4.0, tenzij er gegronde redenen zijn om hiervan af te wijken, zie ook creativecommons.nl/uitleg/

Aantal pagina's:

Niveau: (aanvinken welk niveau van toepassing is, er is 1 optie mogelijk)

- ☐ HBO bachelor
- ☐ HBO master
- ☐ HBO Associate Degree
- ☐ WO bachelor
- ☐ WO master
- ☐ PhD
- ☐ Post HBO

Doelgroep:

[in te vullen door de informatiespecialist] = standaard docent

Taal:

Bruikbaar als:

- ☐ Lesonderdeel (losse opdracht, video of artikel)
- ☐ Les
- ☐ Serie lessen

[Voor de informatiespecialist: leselement (zie SURFsharekit) is niet van toepassing, komt bijna niet voor]

Soort leermateriaal:

[in te vullen door de informatiespecialist]

Technisch formaat:

[in te vullen door de informatiespecialist]

Trefwoorden: max. 5

[De informatiespecialist controleert m.b.v. de richtlijnen voor het toekennen van trefwoorden, zie wiki SURFsharekit - Quick Reference Guides]

Kies voor de trefwoorden tenminste **vaktherapie** aangevuld met bij het materiaal passende begrippen uit het vakvocabulaire en verdere specificaties. Noem daarnaast ook het niveau van het materiaal: **propedeuse, hoofdfase of afstudeerfase**. Voorbeelden: vaktherapie, dramatherapie, beeldende therapie, muziektherapie, onderzoekstypen, onderzoeksethiek, methodiek, interventiebeschrijvingen, evidence based practice, bewegingsregistratie, meetinstrumenten, onderzoeksvragen, onderzoekscyclus, interviewtechnieken, propedeuse, hoofdfase, afstudeerfase.

Niveau

- ☐ propedeuse
- ☐ hoofdfase
- ☐ afstudeerfase

[Info voor de informatiespecialist: SURFsharekit heeft op dit moment dit specifieke veld niet maar is wel een wens van de Vaktherapie-opleidingen. Een dergelijke niveau-aanduiding kan op dit moment in veld samenvatting opgenomen worden.]

Gegevens bestand leermateriaal

Naam bestand:

[Een korte titel, liever geen datum of cijfers]

De docent mailt het Word-bestand als bijlage mee.

Vakvocabulary Vaktherapie

Geef de gewenste begrippen een andere kleur zodat de informatiespecialist weet welke er aan het leermateriaal gekoppeld moeten worden. Meerdere keuzes zijn mogelijk.

Hoofdbegrip

Deelbegrip 1

Deelbegrip 2

Kritische houding

Evidence based Practice (EBP)

Onderzoek

Ethiek

Kritische houding

Kritische houding

Kritische houding

Kritische houding

Kritische houding

Evidence Based Practice (EBP)

Evidence Based Practice (EBP)

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Onderzoek

Ethiek

Ethiek

Reflectiemodellen

Vaktherapeutische driehoek

Klinisch redeneren

Professionele identiteit

Beoordelen van onderzoek

Systematische zoekstrategieën

Interventiebeschrijvingen

Onderzoekscyclus

Onderzoeksvragen

Dataverzameling

Dataverzameling

Data-analyse

Schrijfvaardigheden

Presentatievaardigheden

Onderzoeksrapportage

Kwaliteitscriteria van onderzoek

Kwaliteitscriteria van onderzoek

Onderzoeksmethoden

Onderzoeksmethoden

Onderzoeksmethoden

Onderzoeksmethoden

Onderzoeksmethoden

APA-richtlijnen

Beroepsethiek

Onderzoeksethiek

Interviewtechnieken

Meetinstrumenten

Kwalitatief onderzoek (kwaliteitscriteria)

Kwantitatief onderzoek (kwaliteitscriteria)

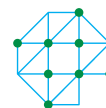
Kwalitatief onderzoek (methoden)

Kwantitatief onderzoek (methoden)

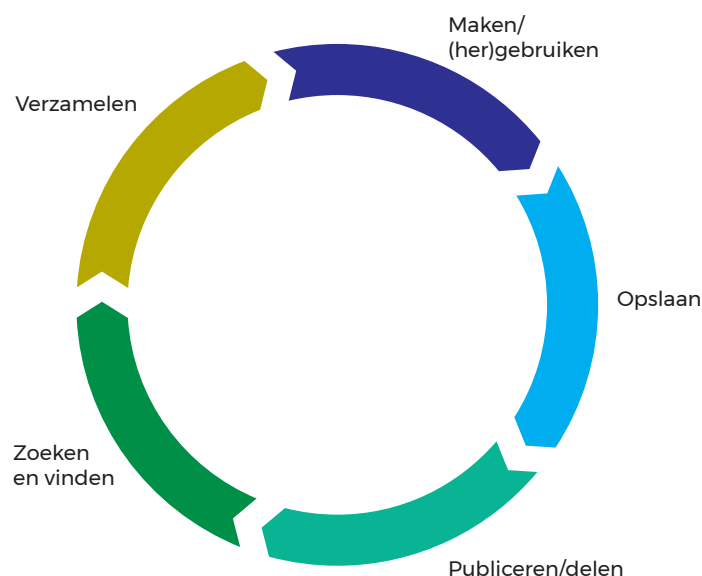
N=1

Mixed method onderzoek

Actieonderzoek

Lees deze tekst ter voorbereiding op de bijeenkomst

Figuur 1 Levenscyclus digitale open leermaterialen

Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillende fasen van de levenscyclus. Daarna wordt de levenscyclus toegelicht aan de hand van de begrippen cc-licenties, metadata en beoordelingscriteria.

Maken: Gebruik van bijvoorbeeld Office (Word, PowerPoints), Xerte, WikiwijsMaken. Door bibliotheken worden libguides gebruikt. Het is een soort werkplaats waar je als docent de leermaterialen maakt.

Opslaan: Het leermateriaal dat je hebt gebruikt, wil je bewaren of opslaan. Dit kan binnen Office, maar ook op WikiWijs, in een repository van de onderwijsinstelling (OnderwijsOnline of Brightspace), SURFsharekit. Het staat dan in deze omgeving en is dan nog niet openbaar en beschikbaar voor anderen.

Publiceren: Nadat het leermateriaal is opgeslagen, kun je het publiceren ofwel openbaar maken. Hierbij zijn verschillende vormen denkbaar: denk aan bijvoorbeeld een beperkte groep door middel van een mailadres, aan iedereen met de link, na inlog op bijvoorbeeld een community of platform (of onderwijsinstelling) of voor iedereen op het internet.

Delen: Als het gepubliceerd is, weet nog niet iedereen het gelijk te vinden. Delen kan bijvoorbeeld door de internetlink van het open leermateriaal op andere plekken neer te zetten. Zo kun je de link van leermateriaal dat op Wikiwijs staat, delen op bijvoorbeeld OnderwijsOnline.

Zoeken en vinden: Hierbij ga je op zoek naar het leermateriaal dat je nodig hebt voor jouw onderwijs. Dit kan in databases, zoekmachines of repository's. Je gaat de speld uit de hooiberg vissen.

Verzamelen: Dit is het bij elkaar brengen van de verschillende leermaterialen die je hebt gevonden. Je maakt waarschijnlijk al een ruwe selectie van het leermateriaal waar je iets mee wilt of kunt. De beoordelingscriteria spelen hierbij een rol, de ratings gegeven door de eigenaren van het platform maar ook de ratings door gebruikers.

Gebruiken en hergebruiken: Het daadwerkelijke gebruik van het open leermateriaal dat je zelf hebt gemaakt of wat door een ander is gemaakt (hergebruik). Ook je zelfgemaakte leermateriaal zul je regelmatig aan een update willen onderwerpen om het te actualiseren. De cyclus is rond.

Bij elk onderdeel in de levenscyclus zoals hierboven beschreven komen onderstaande onderwerpen in meerdere of mindere mate aan bod:

- Cc-licenties of auteursrecht
- Metadata, tags of trefwoorden
- Beoordelingscriteria zoals kwaliteitscriteria, ratings of sterren

Dit wordt hieronder toegelicht.

Cc-licenties of auteursrecht

Als je een leermateriaal maakt of creëert, berust daarop auteursrecht. Met behulp van de cc-licenties kun je aangeven hoe jij wilt dat het materiaal wordt gebruikt: of de gebruiker het alleen mag lezen of ook bewerken, en of de gebruiker moet gaan noemen wie de maker is.

Degene die het materiaal wil gaan (her)gebruiken, kan op basis van de cc-licentie beslissen of en hoe hij het leermateriaal wil gaan gebruiken.

Metadata, tags of trefwoorden

Dit zijn data over data. Je kunt hierbij denken aan tags of trefwoorden die worden toegekend. Tags voeg je toe als gebruiker van de leermaterialen (zoals je ook doet op bijvoorbeeld Facebook of Instagram met de bekende hashtags). Trefwoorden of metadata voeg je toe als maker of als degene die publiceert. Dat laatste kun je als docent zelf doen maar vaak gebeurt dat door iemand van de bibliotheek. Uiteraard kan dit ook in overleg. Een voorbeeld: je hebt open leermaterialen gemaakt over evidence-based practice voor verpleegkunde. De maker van het leermateriaal wordt gevraagd om alvast wat metadata (of trefwoorden) aan het leermateriaal toe te kennen. In dit voorbeeld kun je denken aan de trefwoorden evidence-based practice en verpleegkunde, maar ook aan zorg. Die trefwoorden vul je in op het metadataformulier of uploadformulier. Degene die het materiaal op de repository zet, zal deze metadata aan de database toevoegen. Dit is vaak iemand van de bibliotheek.

Bij het zoeken en vinden zijn deze metadata handig want je kunt ze gebruiken om open leermaterialen over een bepaald onderwerp te vinden. Jij vult in de zoekbalk het betreffende trefwoord in. Alle leermaterialen met het trefwoord evidence-based practice staan nu overzichtelijk bij elkaar. Het verzamelen, beoordelen en selecteren kan beginnen.

Beoordelingscriteria

Uiteindelijk wil je beslissen of je het leermateriaal wél of niet gaat gebruiken. Datzelfde geldt voor degene die het in een repository zet. Die wil weten of het materiaal kan worden opgenomen in de repository. Hiervoor zijn bepaalde criteria opgesteld.

Richtlijnen hiervoor vind je in het formulier voor de kwaliteitscriteria, het kwaliteitsmodel. Dit heb je nodig bij het maken, uploaden, opslaan en publiceren van het leermateriaal.

Degene die de repository beheert, kan zelf een waardering geven aan het leermateriaal, de zogenoemde ratings. Deze zijn zichtbaar voor de gebruiker van de repository. Sommige repository's geven zelf een rating, maar lang niet alle. Verder is het bij steeds meer repository's mogelijk om als gebruiker een beoordeling te geven. Zo krijg je bij het verzamelen een beeld van de kwaliteit van het leermateriaal.

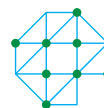
Lees eventueel nog:

Een voorbeeld van een levenscyclus:

Hodgkinson-Williams, C., Arinto, P. B., Cartmill, T. & King, T. (2017). Factors influencing Open Educational Practices and OER in the Global South: Meta-synthesis of the ROER4D project. In C. Hodgkinson-Williams & P. B. Arinto (Eds.), *Adoption and impact of OER in the Global South* (pp. 27-67).

doi.org/10.5281/zenodo.1037088

Voorbeeld uitwerking Padlet

Ter inspiratie hier een voorbeeld van uitwerking Padlet verkenningssessie. Gebruik de 'kolommen-indeling' om zelf een dergelijke Padlet te realiseren.

Naam	Link	Taal	Kwaliteit	CC-licentie	Overig
OER Commons	www.oercommons.org/	En	Zoeken op rating	aanwezig	community
Merlot	www.merlot.org/merlot/	En	Editor/gebruiker	aanwezig	
CC-licenties	search.creativecommons.org/			zoekt op cc-licentie	afbeeldingen
Google afbeeldingen				zoekt op cc-licentie (via tools)	afbeeldingen
Wikiwijs	www.wikiwijs.nl/	Ndl	Ja	aanwezig	
Boegbeeld vpl	hbo Verpleegkunde - Wikiwijs	Ndl	ja	ja	community
edusources	edusources.nl/	Ndl	zoeken op rating	ja	community
moocs	MOOC List Find Free Online Courses and MOOCs from the Best Providers (mooc-list.com)	En	rating	-	
libguide open education	Home - Open education - Libguides at HAN University of Applied Sciences	Ndl	-	ja	